

Полтавський державний медичний університет

Гасло – Nedis cerecessa

Рік заснування – 1921

Розташування (країна, місто) – Україна, Полтава

Тип закладу освіти – університет

Форма власності – державна

Офіційний вебсайт – www.pdmu.edu.ua

Ректор – Ждан Вячеслав Миколайович

Полтавський державний медичний університет, ПДМУ — один із найдавніших провідних закладів вищої освіти в м. Полтаві (Україна) з підготовки лікарів, зокрема лікарів-стоматологів.

Історична довідка

Історія університету бере свій початок з одонтологічного факультету, створеного при Харківській медичній академії в 1921 р. У 1931 р. факультет було реорганізовано в Харківський стоматологічний інститут, який у 1967 р. переведено до м. Полтави.

У своєму становленні й розвитку Полтавський державний медичний університет пройшов тернистий шлях, який умовно можна поділити на сім періодів:

1. із часу організації одонтологічного факультету при Харківській медичній академії (1921—1931);
2. із моменту перетворення факультету в самостійний Харківський стоматологічний інститут (1931—1941);
3. період евакуації до м. Фрунзе (Киргизька РСР) і його функціонування як факультету Киргизького медінституту (1941—1944);
4. реевакуація до м. Харкова після його звільнення від фашистських загарбників, відновлення баз підготовки кадрів і подальший розвиток наукових досліджень (1944—1967);
5. переведення до Полтави й перетворення в Полтавський медичний стоматологічний інститут (1968—1993);
6. від перетворення інституту в Українську медичну стоматологічну академію (1994—2020);
7. із 2021 р., від реорганізації УМСА в Полтавський державний медичний університет.

Підготовка фахівців

Полтавський державний медичний університет проводить підготовку фахівців відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за спеціальностями:

Освітній ступінь "Магістр"

- 221 Стоматологія;
- 222 Медицина;
- 228 Педіатрія;
- 229 Громадське здоров'я.

Освітній ступінь "Бакалавр"

- 223 Медсестринство (освітня програма "Парамедик");
- 223 Медсестринство (освітня програма "Сестринська справа");
- 223 Медсестринство (освітня програма "Сестринська справа");
- 226 Фармація, промислова фармація (освітньо-професійна програма "Фармація");
- 227 Фізична терапія, ерготерапія (освітня програма "Фізична терапія, ерготерапія");
- 091 Біологія, (освітньо-професійна програма "Біологія").

Освітній ступінь "Молодший бакалавр"

- 221 Стоматологія (освітньо-професійна програма "Стоматологія ортопедична").

Освітньо-професійний ступінь "Фаховий молодший бакалавр"

- 223 Медсестринство (освітня програма "Сестринська справа");
- 221 Стоматологія (освітня програма "Стоматологія ортопедична");
- 226 Фармація, промислова фармація (освітня програма "Фармація").

Структурні підрозділи

Нині ПДМУ проводить додипломну підготовку спеціалістів на 4 факультетах:

- стоматологічний
- медичний № 1
- медичний № 2
- міжнародний

післядипломну – на базі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти;

до вступу в ЗВО – у відділенні для підготовки громадян України; на базі Навчально-наукового центру з підготовки іноземних громадян.

У ПДМУ функціонують 57 кафедр; 11 кафедрам надано статус опорних. Клінічна підготовка здобувачів вищої освіти, інтернів і слухачів ведеться на 42 клінічних кафедрах, розміщених на лікувальних базах (58) Полтавської області, між якими укладено угоди про спільну діяльність.

У структурі університету функціонує:

- Науково-методична лабораторія з питань підготовки стоматологів МОЗ України Полтавського державного медичного університету;
- Навчально-науковий медичний інститут;
- Науково-дослідний інститут генетичних та імунологічних основ розвитку патології та фармакогенетики;
- Навчально-методичний центр із первинної реанімації новонароджених;
- Навчально-науковий інститут післядипломної освіти;
- Навчально-лабораторний центр;
- Рада роботодавців університету;
- Навчально-науково-лікувальний "Стоматологічний центр";
- Навчальний лапароскопічний центр;
- Симуляційний центр;
- Навчально-практичні та навчально-діагностичні центри;
- Фаховий медико-фармацевтичний коледж;
- Віварій;
- Бібліотека;
- Музей раритетної книги;
- Анатомічний музей;
- Народний музей історії університету;
- Музей кафедри патологічної анатомії з секційним курсом.

Навчання здобувачів освіти

Натепер у ПДМУ навчається здобувачів освіти – 4631, у тому числі 1328 — іноземних громадян із багатьох країн світу. Для англomовних здобувачів освіти навчальний процес проводиться англійською мовою.

Іноземні громадяни навчаються згідно з навчальними планами й програмами МОН і МОЗ України. Після закінчення ПДМУ іноземні громадяни отримують дипломи міжнародного зразка. Університет невпинно працює над інформатизацією навчального процесу, удосконаленням дистанційних освітніх технологій на основі віртуального навчання в режимі онлайн; розвитком інституційного репозитарію. Поміж пріоритетних завдань – удосконалення практичної підготовки здобувачів освіти і лікарів-інтернів. У ПДМУ впроваджена інформаційна система обліку й моніторингу відвідування занять і успішності здобувачів освіти — "Електронний журнал успішності", через який забезпечується відкритий доступ до поточних і підсумкових навчальних результатів, відбувається відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок. Для ліквідації академічної заборгованості в університеті функціонують електронні центри й створено потужну тестову базу.

Науково-дослідна робота

Полтавський державний медичний університет внесений до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави. За результатами виконання бюджетної тематики щороку публікуються статті в незалежних міжнародних експертних виданнях. ПДМУ постійно підвищує високе визнання своєї наукової діяльності у міжнародному рейтингу Webometrics. Невпинно зростають рейтингові показники в базах Scopus і WebofScience. Цього року, за результатами чергового щорічного міжнародного рейтингу університетів U-Multirank ПДМУ здобув першу позицію поміж представлених закладів вищої освіти, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я України.

В університеті функціонує спеціалізована вчена рада Д 44.601.01 з правом прийняття до розгляду й проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) медичних наук за спеціальністю "Стоматологія" і вчена рада Д 44.601.02 для захисту докторських (кандидатських) дисертацій зі спеціальностей 14.01.02 – внутрішні хвороби, 14.01.11 – кардіологія, 14.01.20 – шкірні й венеричні хвороби.

У ПДМУ ефективно проводиться науково-інноваційна діяльність, видаються інформаційні листи, охоронні документи, нововведення, інноваційні медичні технології. Тематика наукових досліджень і робочі навчальні програми дисциплін для здобувачів вищої освіти висвітлюють питання Guideline' і мета-аналізів, принципи доказової медицини. Задля ефективного проведення наукової діяльності у ПДМУ функціонує експериментально-біологічна клініка (віварій), навчально-лабораторний центр, який має розвинену науково-методичну базу. Університет отримує доступ до міжнародних баз даних Scopus і WebofScience. Сформувався й плідно розвиваються наукові школи; створено

школу молодого науковця, де здобувачі освіти опановують складні методи лабораторних досліджень, беруть участь в експериментальній і клінічній роботі.

Міжнародна діяльність

Міжнародне співробітництво — один із провідних напрямів діяльності університету, спрямований на інтеграцію у світовий освітній простір. ПДМУ став підписантом Великої Хартії Університетів (MagnaChartaUniversitatum). Підписано угоди про співробітництво з освітніми установами Австрії, Вірменії, Великої Британії, Греції, Грузії, Ізраїлю, Казахстану, Молдови, Польщі, Таджикистану, Бразилії, Іспанії, Японії. ПДМУ — учасник Консорціуму вищих медичних навчальних закладів у межах програми "Erasmus+", Міжнародної програми стажування й розвитку медичних працівників України "Польський Еразмус+"; міжнародних освітніх програм "ASFUDS", "OMI Seminars". Важливим визнанням у міжнародному співробітництві Полтавського державного медичного університету стало членство в освітніх і професійних європейських та світових організаціях. Університет – член Європейської фундації університетів (EUF), повноправний член Міжнародної асоціації університетів (IAU); Міжнародної федерації асоціацій студентів-медиків (Данія). Університет — активний учасник міжнародної програми Зальцбурзьких медичних семінарів, яку проводить Відкритий медичний університет у межах програми Американсько-Австрійського фонду. ПДМУ зареєстровано в Науково-дослідному співтоваристві CORDIS, провідними напрямами якого є організація рамкових програм із наукових досліджень і технологічного розвитку.

Видавнича діяльність

В університеті посилена увага звертається на видавничу діяльність. За останні роки науково-педагогічні працівники виконали велику роботу з удосконалення навчально-методичного забезпечення професійної підготовки майбутніх фахівців, основний акцент – видання власної літератури. Це і навчально-методична література (підручники з грифом МОН України, ДУ "ЦМК з ВМО МОЗ України", навчально-методичні посібники). Навчальні видання неодноразово були представлені на конкурсах різних рівнів і відзначені дипломами і преміями.

Журнали, що видаються ПДМУ, внесено до таких баз і систем: РІНЦ, "Ulrich's International Periodicals Directory", "Google Scholar", "CrossrefweuseDOIs". Журнали "Проблеми екології та медицини", "Світ медицини та біології", "Вісник проблем біології і медицини", "Український стоматологічний альманах", статтям у випусках присвоюють унікальні цифрові ідентифікатори DOI, вебсайти журналів оновлені відповідно до вимог МОН України. Журнал "Світ медицини та біології" внесено на платформу міжнародної наукометричної бази WebofScience з 2017 року, журнал

"Проблеми екології та медицини" індексований у списку наукових журналів IndexCopernicus.

Матеріально-технічна база

Під пильною увагою адміністрації вишу – матеріально-технічне забезпечення навчального процесу. Полтавський державний медичний університет має на балансі 5 навчальних корпусів, де розміщені кафедри, лекційні й лабораторні аудиторії, комп'ютерні класи, адміністративні приміщення. Окремі кафедри обладнано сучасними мікроскопами з візуалізацією поля на широкий екран, комп'ютерними анатомічними столами з цифровою 3-D-візуалізацією SECTRA (SECTRA Table) та комп'ютерною 3-D-системою "Віртуальний пацієнт". В університеті функціонує спортивно-оздоровчий комплекс, який охоплює 5 спортивних залів. Спортивне містечко має мініфутбольне поле зі штучним покриттям, комплекс вуличних тренажерів; multifunkціональний спортивний майданчик. Працює їдальня, господарчий корпус, віварій, ангари. Організовано роботу медичного пункту. Здобувачі освіти проживають у 4-ох гуртожитках, які утворюють житлово-побутовий комплекс. У літній період у ПДМУ працює спортивно-оздоровчий табір для здобувачів вищої освіти, співробітників і викладачів.

Виховна робота

Розкрити творчий потенціал здобувачів вищої освіти допомагає відділ управління освітньо-виховною та гуманітарною роботою з молоддю. У підпорядкуванні відділу діють координаційно-методичні сектори: соціально-психологічної служби, культурно-мистецький (проводить різні заходи), спортивно-масової роботи, зв'язків із громадськістю й засобами масової інформації, рада ветеранів, органи студентського самоврядування, студентські ради гуртожитків. Університет має розгалужену мережу волонтерських груп і загонів. Студентська молодь ПДМУ бере активну участь у різноманітних проєктах, форумах, фестивалях, заходах міста та області: "Заграва", "Жіночий батальйон", "Студентська весна", "Студентський бал "Допомогти так легко", "Битва факультетів", "Студентська республіка".

Відзнаки

Університет – багаторазовий учасник престижних міжнародних і національних виставок у галузі освіти ("Сучасні заклади освіти", "Освіта та кар'єра", "Інноватика в сучасній освіті"), на яких неодноразово нагороджувався Гран-прі, золотими, срібними та бронзовими медалями, дипломами ("За підготовку висококваліфікованих фахівців", "За розробку і впровадження інноваційних технологій навчання", "За вагомий внесок у розвиток науки і освіти Полтавщини"); удостоєний почесних звань "Лідер вищої освіти

України", "Лідер міжнародної діяльності", "Лідер наукової та науково-технічної діяльності", "Лідер післядипломної освіти".

Директори, ректори

проф. Гофунг Ю. М. (1921—1930);
проф. Нежданов М. В. (1931—1933);
доц. Ткаченко С. З. (1933—1936);
проф. Лічман Г. А. (1936—1942);
проф. Власенко П. В. (1944—1953);
доц. Воронянський П. С. (1953—1964);
проф. Лісова Н. Д. (1964—1974);
проф. Дельва В. О. (1974—1987);
проф. Скрипніков М. С. (1987—2003);
проф. Ждан В. М. (з 2003 р.)

Відомі випускники

Аветіков Д. С. — академік Української академії наук, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Баштан В. П. — заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Безшапочний С. Б. — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Бобирьов В. М. — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор.

Борисова З. О. — заслужений працівник охорони здоров'я України, кандидат медичних наук, доцент закладу вищої освіти.

Грицай Н. М. — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор.

Дворник В. М. — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Дудченко М. О. — доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Ждан В. М. — ректор закладу вищої освіти, заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Кайдашев І. П. — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Ковальов Є. В. — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Ксьонз І. В. — доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Похилько В. І. — заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Скрипник І. М. — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Скрипнікова Т. П. — заслужений лікар України, кандидат медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Скрипніков М. С. — заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор, ректор (1987—2003)

Смаглюк Л. В. — заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Шепітько В. І. — лавреат Державної премії України в галузі науки і техніки, доктор медичних наук, професор закладу вищої освіти.

Радлінський С. В. — заслужений лікар України, доцент закладу вищої освіти.

Шиян Є. Г. — заслужений винахідник та раціоналізатор України, кандидат медичних наук, доцент закладу вищої освіти.

Значення

Полтавський державний медичний університет — інтернаціональний заклад освіти, до якого за фаховими знаннями вступає молодь з усіх куточків світу. Стрімкий розвиток ПДМУ, відкриття нових факультетів і спеціальностей, підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів, упровадження прогресивних форм і методів роботи, помітні досягнення в навчальній, науково-дослідній і лікувально-профілактичній діяльності, усвідомлення високої місії вищої медичної школи — міцна запорука невпинного розвитку Університету.

Автори : О. Б. Боровик, С. П. Безноса

Покликання на цю статтю: Боровик О. Б., Безноса С. П. Полтавський державний медичний університет // Велика українська енциклопедія. URL: [https://vue.gov.ua/Полтавський державний медичний університет](https://vue.gov.ua/Полтавський_державний_медичний_університет) (дата звернення: 20.12.2023).